

Notitie Richtlijn gemeentelijke bijdrage bij humanitaire rampen

Inleiding

Vorig jaar deden zich situaties voor, waarbij de vraag opkwam om (namens de gemeente Roosendaal) vanuit solidariteit met de getroffen landen en/of de bevolking, bij te dragen aan de hulpverlening bij de internationale humanitaire rampen, geldelijk danwel materieel.

De gemeenteraad heeft verzocht om een protocol/richtlijn inzake gemeentelijke financiële bijdrage bij rampen met de bedoeling om meer eenduidigheid aan te brengen wanneer wel of niet wordt bijgedragen door de gemeente alsmede de hoogte en de voorwaarden van bijdragen. Zodat hieraan kan worden getoetst indien er humanitaire rampen plaatsvinden. Voor u ligt een handreiking hiervoor.

Wanneer verstrekt de gemeente Roosendaal een bijdrage bij rampen?

Vlak nadat een ramp zich voordoet, spelen er veel zaken in korte tijd die bij een afweging inzake de verstrekking van een bijdrage meespelen: de omvang en impact van de ramp, de media-aandacht, een nationale actie of lokaal particulier initiatief, de eventuele lokale banden met het getroffen gebied, de tijdsdruk om 'iets te doen' en het draagvlak hiervoor onder de lokale bevolking. Meerdere emoties spelen een rol, die de kwaliteit van besluitvorming kunnen beïnvloeden.

Noodhulp bij internationale humanitaire rampen is geen gemeentelijke taak, maar wordt uitgevoerd door het ministerie van Buitenlandse Zaken en hulporganisaties. In beginsel wordt dan ook voorgesteld om **geen** gemeentelijke financiële of materiële bijdrage te verstrekken bij een humanitaire ramp. De gemeente heeft als taak om de gemeentekas te bewaken. Het ondersteunen van particuliere initiatieven voor lokale inzamelingsacties moet wel mogelijk zijn. Een bijdrage vanuit de gemeente kan financieel danwel materieel zijn.

Indien op basis van bovenstaande de raad, in bepaalde gevallen, toch besluit dat zij over wenst te gaan tot financiële steun, dan kan onderstaande richtlijn gehanteerd worden om eenduidigheid aan te brengen bij het nemen van dit besluit.

In dat geval kunnen de **volgende kaders** worden gehanteerd:

1. Er is sprake van een omvangrijke internationale humanitaire ramp;
2. Er is voor deze ramp een nationale actie door de Samenwerkende Hulporganisaties georganiseerd;
3. De inwoners van Roosendaal zijn betrokken of voelen zich verbonden met de (slachtoffers van de) ramp;

Ad 1: Definities: Een internationale humanitaire ramp is een acute omvangrijke crisissituatie, die leidt tot een zodanige ontwrichting van de infrastructuur in een gebied, dat er enige tijd of langdurig niet kan worden voorzien in de basisbehoeften van de inwoners en waarbij direct noodhulp geboden is. De ramp is van natuurlijke of menselijke oorsprong, zoals bijvoorbeeld oorlogen, hongersnood, bevolkingsverplaatsingen, vluchtelingenstromen of epidemieën. Langslepende conflicten (zoals bijvoorbeeld de situatie in de Gaza strook) worden uitgesloten van een gemeentelijke bijdrage. De geboden noodhulp is beperkt in tijd, ruimte en omvang. Zij heeft als doel te voldoen aan primaire levensbehoeften van de bevolking die wordt geconfronteerd met de ramp. Ook kan een deel van de hulp bestemd zijn voor de wederopbouw direct na de ramp.

Ad 2: De Samenwerkende Hulporganisaties (SHO, ook bekend onder 'Giro 555') vormen een landelijk samenwerkingsverband van acht Nederlandse hulporganisaties (CARE Nederland, Cordaid, Kerk in Actie, Nederlandse Rode Kruis, Oxfam Novib, Plan International, Save the Children, Stichting Vluchteling, Terre des Hommes, UNICEF Nederland en World Vision). De SHO starten een hulpactie wanneer het getroffen gebied of getroffen land zelf niet in staat is om de bestrijding van de ramp te bekostigen.

Bij grote rampen werken zij samen in een nationale actie met als doel:

- geld inzamelen op een gezamenlijk bankrekeningnummer;
- informatie geven over de humanitaire situatie in het rampgebied;
- hulp aan mensen in het getroffen gebied samen met andere (lokale en internationale) organisaties zo goed mogelijk afstemmen;
- samen rapporteren over de bestedingen van de opbrengst van een Nationale Actie.

De SHO hebben geen rechtspersoonlijkheid en besteden en verantwoorden de hulp gelden niet zelf. Dat is de taak van de individuele organisaties die deelnemen aan een Nationale Actie van de SHO.

Ad 3. Betrokkenheid kan bestaan doordat de ramp plaatsvindt in het land van herkomst van een etnische bevolkingsgroep binnen de gemeente. Er kan ook sprake zijn van een grote humanitaire ramp die grote gevolgen heeft, maar waarbij er minder raakvlak is met (delen van) de Roosendaalse samenleving. Door de grote impact (bijv. aardbeving, tsunami) kunnen er plaatselijke initiatieven ontstaan waarbij de gemeente kan worden gevraagd om een bijdrage te doen of deze initiatieven mede te ondersteunen.

De wijze van verstrekking van de bijdrage

Naast de dienst in de vorm van het verlenen van vergunningen voor inzamelacties (onder de daarvoor geldende voorwaarden) kan de gemeente een financiële bijdrage verstrekken. Als het gaat om een financiële bijdrage wordt het college op verzoek van het presidium verzocht om een financiële bijdrage te doen. Dit kan door middel van een bijdrage per inwoner.

Bijdrage per inwoner

Een bijdrage per inwoner bedraagt maximaal € 1,00 per inwoner van de gemeente Roosendaal. Het college handelt op verzoek van het presidium en brengt hiertoe een voorstel in. Dit kan een donatie zijn in geldelijke danwel materiële vorm.

Betaling en verantwoording

De gemeentelijke bijdrage wordt gestort op de landelijke bankrekening van de SHO. De bij SHO aangesloten hulporganisaties zijn in het bezit van het CBF-keur¹. Vanuit het oogpunt van kwaliteit en effectiviteit van de geboden hulp biedt dit keurmerk een waarborg dat het beschikbaar gestelde geld goed besteed wordt. Verantwoording vindt plaats door de bij SHO aangesloten organisaties in hun publieke jaarverslagen. Deze organisaties rapporteren over de inkomsten van nationale acties en hanteren daarbij een uitgebreid financieel reglement. Ook rapporteren zij centraal aan de SHO, zodat

---

¹ Het Centraal Bureau Fondsenwerving is een onafhankelijke stichting die toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen. Sinds 1996 verleent het CBF een keurmerk aan fondsenwervende instellingen. Elk fonds dat in aanmerking wil komen voor een CBF-Keur moet aan dezelfde criteria voldoen en dezelfde procedure doorlopen. Wanneer een instelling het CBF-Keur heeft ontvangen, kan de donateur erop vertrouwen dat er verantwoord met de gift wordt omgegaan.

een beeld ontstaat van de geboden hulp en besteding van middelen. Dit document voldoet aan bij regelgeving van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Financiële dekking

In de begroting is geen structureel budget opgenomen voor het verstrekken van een bijdrage bij rampen. Indien wordt besloten tot het verlenen van een bijdrage, wordt als financiële dekking de post 'Algemene Middelen' aangewend, waarbij voorgesteld wordt om een en ander te verwerken in de voorjaarsbrief, najaarsbrief of jaarrekening, afhankelijk van het moment waarop de bijdrage plaats vindt. De voorgestelde werkwijze heeft vooralsnog het karakter van een openeinderegeling.

Communicatie

Communicatie over de gemeentelijke bijdrage is van belang, omdat een bijdrage van de gemeente morele steun kan betekenen en een stimulans voor de betrokkenheid van inwoners. Daarom zal de wijze van communicatie een belangrijk onderdeel uitmaken van de besluitvorming.